

Портретні характеристики зазвичай одиничні й вичерпуються першою появою персонажа в літературному творі, коли описується його зовнішність. Водночас в авторській інтенції тут превалює певна заданість літературного портрета, в основі якого лежить раціональна ідея, котра згодом отримує виявлення на сторінках твору. Так, у повісті “Варнак” знаходимо такий портрет головного героя: “Его величаявая наружность меня поразила. Огромный рост, седая длинная волнистая борода, такие же белые вьющиеся волосы, темные густые брови. Лицо правильное, чистое, с легким румянцем на щеках, как у юноши. Словом, он мог бы быть прекрасной моделью для Мойсея-Боговидца или для гомеровского Нестора” [9, 123]. Позитивне враження від зовнішності зумовлює співчутливе ставлення до оповіді варнака, а його історія поглиблює портретну характеристику, увиразнює в ній морально-дидактичне начало.

Таким чином, епічний персонаж у прозі Шевченка – складний, динамічний художній образ, який виявляється через цілу систему характеристик: сюжетну функцію, манеру поведінки, літературний портрет, участь у художньому конфлікті, співвідношення з образом автора, наявність прототипів або рис автобіографізму, характер типізації. Типологічні характеристики виведених Шевченком персонажів дозволяють поставити їх в один ряд з іншими героями як українських, так і європейських письменників.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барт Р. S/Z. – М., 1994.
2. Бахтин М. Эстетика словесного творчества. – М., 1979.
3. Гегель Г.-В.-Ф. Эстетика: В 4 т. – М., 1968. – Т. 1.
4. Гинзбург Л. О литературном герое. – Ленинград, 1979.
5. Зеров М. Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т. 2.
6. Современное зарубежное литературоведение (страны Западной Европы и США): Концепции, школы, термины: Энциклопедический справочник / Научн. ред. и сост. И. П. Ильин, Е. А. Цурганова. – М., 1996.
7. Теория литературы: В 2 т. / Под ред. Н.Д. Тмарченко. – М., 2004. – Т. 1: Теория художественного дискурса. Теоретическая поэтика.
8. Томашевский Б. Краткий курс поэтики. – М., 2007.
9. Шевченко Т. Повне збір. тв.: У 12 т. – К., 2003. – Т. 3: Драматичні твори. Повісті.
10. Шевченко Т. Повне збір. тв.: У 12 т. – К., 2003. – Т. 4: Повісті.
11. Sterotwiński S. Słownik terminów literackich. – Wrocław, 1966.
12. Wilpert G. von. Sachwörterbuch der Literatur. 7., verbesserte und erweiterte Auflage. – Stuttgart, 1989.

Отримано 27. 09. 2009 р.

м. Черкаси

Наші презентації

Четверті Липівські читання: Пам'яті Івана та Юрія Лип: Зб. матеріалів Всеукраїнської наукової конференції 18-19 квітня 2008 р. / Передм. В. Рога. Упоряд. Г. Дольник. – К.: Укр. вид. спілка ім. Ю. Липи, 2009. – 236 с.

Подано тексти доповідей Т. Мейзерської (“Жанрово-стильові особливості зб. І. Липи “Тринадцять притч”), М. Васьківа (“Козаки в Московії” Ю. Липи в контексті історії української літератури ХХ ст.”), Н. Лисенко (“До проблеми характеру в новелістиці Ю. Липи”), Г. Райбедюк (Націєтворчий потенціал лірики Ю. Липи та поетів-дисидентів”), О. Утріско (“Бій за українську літературу Ю. Липи і мистецька концепція І. Багряного”) та ін.

В.Л.

переважно не як перехресні, а як паралельні тенденції. У післязасланчий період помічаємо прагнення до гармонії фемінних і маскулінних первин, подолання гендерної розчакнутості світу. У творах присутні ознаки, які відповідають характеристикам саме “андроґінного” твору: “Поєднання фантастичного та реалістичного, пристрасті і споглядальності, рацію та містики, серйозності, гри та гумору, акціональності та психологізму, побутової деталі та філософічності, традиційності та інновацій. Вона несе в собі інтригуючу незбагненну таїну і одночасно активний протетичний смисл, збуджує інтелектуальну активність інтригою, загадкою; витончено і одночасно енергійно діє на емоційно-чуттєву сферу, спокушає і захоплює” [4, 5–56]. Андроґінність виступає закономірним виявом творчої геніальності, чинником, що сприяв національному значенню, світовому визнанню доробку митця.

Доходимо висновку, що в художньому світі Т. Шевченка світоглядний гендерний ідеал постає як гармонійна єдність, утворена діалектикою чоловічого і жіночого. Пропустивши крізь власне серце етнічний досвід, митець сходить до високогуманної ідеї гендерної рівноваги, яка має націєтворчий смисл для України. Актуальність її підсилюється особливостями державного становлення та дедалі дужчою потребою толерантності в умовах мультикультуралізму. У цьому зв'язку увиразнюється консенсус фемінного і маскулінного як життєдайних категорій національної ідеї України. Цей аспект феномену Шевченкової невичерпальності потребує додаткової дослідницької уваги в майбутньому.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Дзюба І.* Тарас Шевченко: життя і творчість. – 2 вид., доопрац. – К., 2008. – 718 с.
2. *Барабаш Ю.* “... Людей і господа любить” (Любов як ментальна і поетична константа творчості Тараса Шевченка) // Слово і Час. – 2007. – № 3. – С. 3–19.
3. *Генералюк А.* Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і мистецтва. – К., 2008. – 544 с.
4. *Завгородня О.* Психологія художньо обдарованої особистості: гендерний аспект. – К., 2007. – 263 с.
5. *Попович М.* Григорій Сковорода: філософія свободи. – К., 2007. – 256 с.
6. *Смілянська В.* Шевченкознавчі розмисли: 3б. наук. пр. – К., 2005. – 491 с.
7. *Шевченко Т.* Повне збір. тв.: У 12 т. – К., 2003. – Т. 6: Листи. Дарчі та власницькі написи. Документи, складені Т. Шевченком або за його участю. – 632 с.

Отримано 29.01.2010 р.

м. Черкаси

Наші презентації

Олена Пчілка і Гадяч. До 160-річчя від дня народження Олени Пчілки: Науковий збірник. – К.: ТОВ “Видавництво Аратта”, 2010. – 96 с.

Опубліковано доповіді й виступи науковців, краєзнавців, освітніх, музейних та архівних працівників із проблем вивчення життя й діяльності Олени Пчілки (Ольги Петрівни Косач, 1849–1930), виголошені на науковій конференції в м. Гадяч 22 травня 2009 р. Відкривається вітаннями М. Сулими, В. Костюка, І. Бойко (від імені “Веселки”).

В.Л.

ЛІТЕРАТУРА

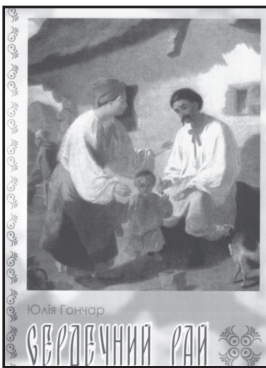
1. *Бажинов І. Сологуб Ф. К. // Шевченківський словник: У 2 т. – К., 1978. – Т. 2: МОЛ – Я / Відпов. ред. Є. П. Кирилюк. – 411 с.*
2. *Брюховецький В. Микола Зеров. Літ.-крит. нарис. – К., 1990. – 310 с.*
3. *Кравченко В. Українці – російські символісти // <http://www.ukrlife.org/main/valiko/simvlist.htm>*
4. *Кравченко С. Шевченкіана на шпальтах літературних видань // Періодичні видання Польщі 20 – 30-х рр. ХХ ст. у світлі суспільно-культурних процесів міжвоєнної доби: літературна комунікація, польсько-український діалог. – Луцьк, 2009. – 508 с.*
5. *Маланюк Е. Т. Г. Шевченко. Кобзарь. Избранные стихотворения в переводе Ф. Сологуба. – Ленинград, ОГИЗ-ГИХД, 1934. – 320 с. // Вістник [Львів]. – 1934. – № 12. – С. 854 – 856.*
6. *Маланюк Е. Розповідь про Лену // Сучасність [Мюнхен]. – 1968. – Ч. 8. – С. 17 – 19.*
7. *Смирненський В. <Воспоминания о Федоре Солгубе и записи его высказываний > // Неизданный Федор Сологуб / Под. ред. М. М. Павловой и А. В. Лаврова. – М., 1997. – 576 с.*
8. *Сологуб Ф. Стихотворения / Вст. ст., состав., подготов. текста и прим. М. И. Дикман. – Ленинград, 1978. – 663 с.*
9. *Старчаков А. Шевченко и революция // Шевченко Т. Г. Кобзарь. Избранные стихотворения в переводе Ф. Сологуба. – Ленинград, 1934. – С. 5 – 37.*
10. *Хроника жизни Фёдора Сологуба // <http://sologub.narod.ru/bio2.htm>*
11. *Черносвитова О. Материалы к биографии Федора Сологуба / Вст. ст., публ. и коммен. М. М. Павловой // Неизданный Федор Сологуб ... – С. 221 – 249.*
12. *Чуковский К. Высокое искусство. – М., 1988. – 352 с.*
13. *Чуковский К. Дневник (1901 – 1929). – М., 1991. – 544 с.*
14. *Шевченко в перекладах Ф. Сологуба // Назустріч [Львів]. – 1934. – № 9.*
15. *Шевченко Т. Збір. тв.: У 6 т. / Редкол.: М. Г. Жулинський (голова), В. С. Бородин та ін. – К., 2003. – Т.1: Поезія 1837 – 1847. – 784 с.*
16. *Шевченко Т. Г. Кобзарь. Избранные стихотворения в переводе Ф. Сологуба. – Ленинград, 1934. – 392 с.*
17. *Pięć lat istnienia Ukraińskiego instytutu naukowego. 13.III.1930 – 13.III.1935. – Warszawa, 1935. – 22 s.*

Отримано 13.04.2010 р.

м. Київ

Наші
презентації

Гончар Ю. Сердечний рай. Ґендерні аспекти художнього світу Тараса Шевченка. – Черкаси: Брама-Україна, 2010. – 188 с.

Перший розділ “Творчість Тараса Шевченка у світлі ґендерного літературознавства” присвячений ґендерному підходу, його історії, зокрема шевченкознавчій. У другому розділі “Джерела ґендерного світогляду поета” осмислено фемінні й маскуліні тенденції української культури першої половини ХІХ століття, бачення Т. Шевченком “чоловічої” і “жіночої” України, втілення фемінних і маскуліних архетипів у його творчості. Третій розділ “Ґендерні доміанти в художньому світі Т. Шевченка” стосується дослідження ґендерних ідентифікацій митця та своєрідності андрогінного процесу творення. У четвертому розділі “У пошуках ґендерної гармонії” увагу зосереджено на виявах ґендерного світобачення Т. Шевченка та на еволюції його художнього мислення.

8. *Новицький О.* Коментар до малюнків Т.Г. Шевченка // *Шевченко Т.* Повне зібрання творів. – Т. 8: Малярські твори. – К., – 1932
9. *Одне літо* // *Тарас Шевченко.* Альбом 1845. – К., 2000.
10. *Пономарєв С.* Ещє строки Шевченка // *Киевская старина.* – 1902. – № 2. – С. 73.
11. *Різниченко В.* Бібліограф С. Пономарьов. З нагоди 100-ліття з часу його народження (1828–1928). – К., 1928.
12. *Руденко О.* Альбом 1845 // *В літопис* шани і любові. – К., 1989. – С. 140–158.
13. *Словарь* языка русских произведений Шевченко: В 2 т. – К., 1985.
14. *Тарас Шевченко.* Альбом 1845. – К., 2000.
15. *Шевченко Т.* Марія // *Шевченко Т.* Повне збір. тв.: У 12 т. – К., 2001. – Т. 2.
16. *Шевченко Т.* Музыкант // Там само. – К., 2003. – Т. 3.
17. *Шевченко Т.* На незабудь Штернбергові // Там само. – К., 2001. – Т. 1.
18. *Шевченко Т.* Повне збір. тв.: У 12 т. – К., 2001 – 2005. – Т. 1 – 7.

Отримано 12.04.2010 р.

м. Київ

Наші презентації

Бібліотека Івана Франка: Науковий опис. – К.: [Критика], 2010. – 624 с.

До науково-бібліографічного опису бібліотеки І.Франка, яка хронологічно охоплює чотири століття і зберігається у Відділі рукописних фондів і текстології Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України більше ніж 50 років, увійшли книжки понад двадцятьма мовами з різних галузей знань. Такий опис базується на правилах і нормах бібліографічної науки й у вітчизняній науковій практиці здійснений уперше.

Унікальність самої колекції в “чистоті” її меморіальності та в максимальній збереженості, що з усією достовірністю говорить про читацькі зацікавлення її власника – енциклопедиста, пристрасного збирача й цінителя книги. Бібліотека дійшла до нас за своїм обсягом і рідкісним складом майже такою, якою була за життя письменника. Література з бібліотеки І.Франка багатьма мовами: українською, польською, німецькою, російською, білоруською, англійською, арабською, болгарською, грецькою, івритом, іспанською, італійською, латиною, румунською, сербською, словацькою, словенською, угорською, французькою, хорватською, церковнослов'янською, чеською.

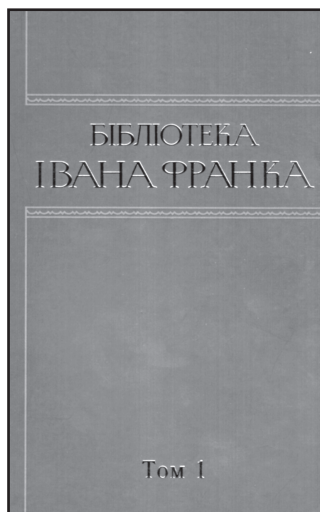
Збагачення бібліотеки Франка тісно пов'язане з його біографією та творчою працею.

Три інвентарні книги з бібліотеки Франка, заведені в різні роки, заповнені ним власноруч, а пізніше його старшими синами і друзями.

Опис складається з предметної та топографічної частин; його структуру визначив топографічний принцип, використаний власником, який він вів власноруч до 1982 книжки.

Колектив укладачів, який працював над науковим описом особистої бібліотеки І. Франка, зробив усе, аби вона стала частиною “нашого національного скарбу” на користь “духовним інтересам нації”.

С.С.

Своїм “перекладацьким донорством” Дмитро Григорович Білоус понад шістдесят літ сприяв авторитетові України у світі, сприяв взаємозбагаченню літератур, збагаченню національної культури неповторними зразками світової літератури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білоус Д. Безцінний скарб: Вірші для дорослих і дітей. – К., 2004.
2. Білоус Д. Мандрівка в Країну Чеснот. – К., 2005.
3. Білоус Д. Птичи гласове. – Софія, 1960
4. Белавус Д. Птушинья галасы. – Мінськ, 1960.
5. Вазов І. Вірші та поеми. – К., 1985.
6. Джагаров Г. Пересторога: Вибрані поезії. К., 1973.
7. Криволов І. Байки. – К., 1950.
8. Методієв Д. Велике перенаселення: Вірші. – К., 1975.
9. Методієв Д. Червоний мак: Вірші та поеми. – К., 1969.

Отримано 2.03.2010 р.

м. Київ

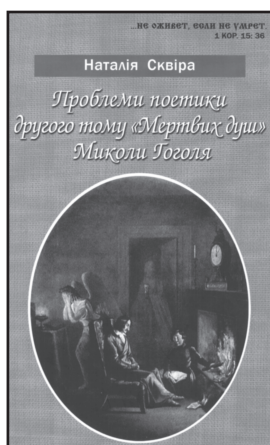
Наші презентації

ВСЕСВІТ. – 2010. – №1-2.

У черговому номері часопису вміщено поезії Джеймса Дугласа Моррісона та Шарля Бодлера, роман Салмана Рушді “Флорентійська чарівниця”, оповідання сучасних німецьких письменників Ральфа Ротманна, Клеменса Майєра, Маркуса Ортса та Крістофа Гайна. У рубриці “Письменник. Література. Життя” друкуються інтерв’ю з Юсуфом Азізі “...Іран оточений залізною завісою з усіх боків”, розвідки Сібе Шаапа “Істина як виклик: міркування про Ніцше і фаталізм” та Сергія Тарадайка “Методом тьку” (до 165-річчя Фрідріха Ніцше), три нариси Юлі Це, статті Миколи Шатилова “Перекладаю те, що мені подобається”, Дмитра Дроздовського “Мукалліт святої азербайджанської буденності”, Олени Радчук “Опір оригіналу і метод тлумача: “Джон Андерсон” Р. Бернза в перекладах П. Грабовського, В. Мисика і М. Лукаша”, “Наталії Бедзір “Ж.-Л.Годо – француз, який вчить нас бути щасливими”, В’ячеслава Агеєва “Нові пригоди Толстого і Достоєвського”, Дмитра Дроздовського “Віра Річ...In memoіam”. Наприкінці журналу вміщено оповідання Агати Крісті “Приборкання Цербера”.

І.Х.

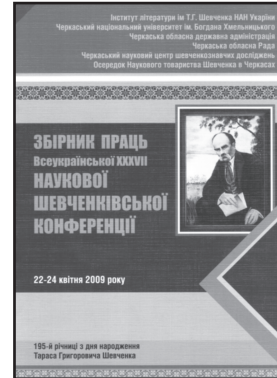
Сквіра Наталія. Проблеми поетики другого тому “Мертвих душ” Миколи Гоголя: Монографія. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. – 328 с.

У монографії цілісно-концептуально проаналізовано другий том “Мертвих душ” М. Гоголя, досліджено такі проблеми поетики другої частини поеми, як біблійна інтертекстуальність мотивів, металогічних конструкцій і сюжетних елементів твору; художня природа характеротворення; специфіка інтер’єру, пейзажу та нова естетика художнього слова Гоголя.

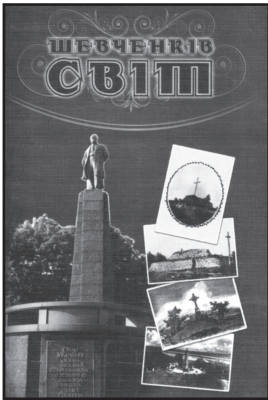
О.Б.

Збірник праць Всеукраїнської (37-ї) наукової Шевченківської конференції, Черкаси, 22-24 квітня 2009 р. / Відп. ред. В.Т. Поліщук. – Черкаси: Видавництво Чабаненко Ю.А., 2009. – 598 с.

У черговому збірнику праць Шевченківської конференції, що її регулярно проводять Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України спільно з Черкаським національним університетом ім. Богдана Хмельницького, опубліковано понад 70 статей, присвячених різноманітним проблемам сучасного шевченкознавства, зокрема директора Інституту літератури М. Жулинського “Шевченко і Гоголь: зближення, перетини, відштовхування”, В. Пахаренка “Становлення парадигми філософського шевченкознавства”, В. Поліщука “Павло Филипович як коментатор Шевченкового “Журналу”, Ю. Барабаша “Три літа”, В. Смілянської “Навколо Шевченкової “Тризни” та інші, що істотно поглиблюють студіювання творчості Шевченка.

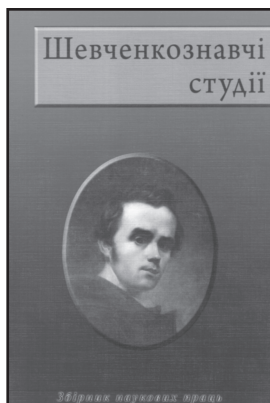
Шевченків світ: Науковий щорічник / Відп. ред. В. Поліщук. – Черкаси: Видавець Чабаненко Ю., 2009. – Вип. 2. – 156 с.

Продовжує свій вихід започаткований торік Черкаським науковим центром шевченкознавчих досліджень спеціалізований науковий щорічник. У рубриці “Шевченківський архів” републікуються праці, що не втратили свого наукового значення й сьогодні, – С. Черкасенка “Ідеали Шевченка”, М. Мочульського “До генези й пояснення “Інтродукції” до “Гайдамаків” Т. Шевченка”, П. Чубського (М. Могилянського) “Кохання в житті Шевченка та Куліша”. Сучасний зріз шевченкознавства репрезентований розвідками Ю. Барабаша “Козаки і свинопаси. (Фрагмент “Юродивий” – інтерпретація)”, Ю. Гончар “Осмислення стосунків чоловіка і жінки в поезії Тараса Шевченка”, В. Мовчанюка “Сенсотвірна складова народнописанного контексту поезії Шевченка “Ой чого ти почорніло...”, В. Смілянської “До проблеми композиції поем та балад Шевченка”, О. Стужук “Художня фантастика у творах Шевченка”, Н. Чамати “Вірш

Шевченка “Ми восени таки похожі”, В. Яременка (Хмельницький) “Офірність у Тараса Шевченка: християнський, історіософський, екзистенційний виміри”. Спеціально для щорічника діаспорний шевченкознавець Л. Плющ доповнив своє дослідження “Я – Ти – Слово Т. Шевченка”. У традиційній рубриці “Шевченкознавці і шевченколюби” публікуються статті Р. Танани “Федір Матушевський – дослідник першої книги вражень з Тарасової світлиці”, В. Поліщука “Тарас Шевченко у проповідях митрополита Василя Липківського”, О. Бороня “Борис Навроцький в історії шевченкознавства”. Завершує збірник короткий “Огляд шевченкознавчих видань (2004–2009 рр.)” Ю. Гончар.

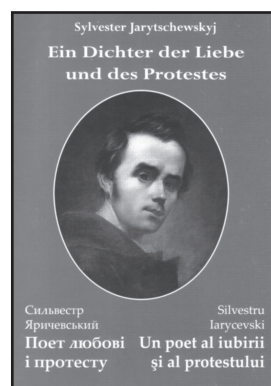
Шевченкознавчі студії: Зб. наук. праць / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка / Відп. за вип. Я.В. Вільна. – К., 2009. – Вип. 12. – 304 с.

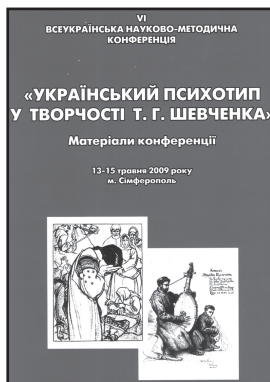
Серед публікацій збірника привертають увагу передовсім статті М. Гнатюк "Тарас Шевченко і Василь Стус: семантичні топи текстурального простору", Н. Костенко "Про вірш у поетичному циклі Т. Шевченка "В казематі", А. Ткаченка "Художність і поезія Т. Шевченка". Новаторськими й відкривавчими слід визнати розвідки молодих дослідників: "Ще раз про діалог Миколи Хвильового і Тараса Шевченка: "острах впливу" С. Жигун, "Своєрідність моделювання тексту-попередника у Шевченкових перекладах уривків "Слова о полку Ігоревім" Є. Лебідь, "Т. Шевченко і літературний канон" О. Паращук. Своєю ґрунтовністю й новизною спостережень приваблює мовознавча стаття "Із спостережень над мовою рукописної збірки Т. Шевченка "Три літа" Б. Галаса.

Яричевський Сильвестр. Поет любові і протесту / Упоряд. В. Антофійчук, передмова та примітки В. Антофійчук, В. Мовчанюк. – Чернівці: Рута, 2009. – 88 с.

Це перевидання опублікованої німецькою мовою 1914 р. до сторіччя від дня народження Шевченка брошури С. Яричевського можна назвати зразковим: подано не тільки текст оригіналу, а і його переклад українською та румунською мовами, супроводжуваний передмовою й необхідними примітками. Першодрук відтворено також фототипічним способом.

"Український психотип у творчості Т.Г. Шевченка": Матеріали VI Всеукраїнської науково-методичної конференції, 13-15 травня 2009 року / Під ред. проф. Рудякова О.М. – Сімферополь: "Ната", 2009. – 192 с.

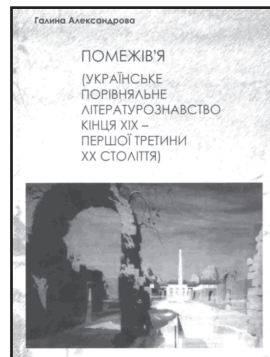

У збірнику, крім мовознавчих і навчально-методичних матеріалів, надруковано також літературознавчі розвідки В. Гуменюка "До питання про творче використання шевченківських мотивів у драматургії Володимира Винниченка (на прикладі п'єси "Мemento)", М. Вишняка "Вплив поезії Т.Г. Шевченка на світоглядні і літературно-естетичні уподобання В.М. Сосюри", О. Бороня "Шевченкознавчий доробок Фелікса Якубовського" та І. Терехової "Проза Т.Г. Шевченка і європейська культура". Матеріали щорічних шевченківських конференцій, що проходять під егідою Кримського республіканського інституту післядипломної педагогічної освіти, мають переважно навчальне спрямування, а тому поширюються через районні, міські відділи й управління освіти серед учителів Автономної республіки Крим.

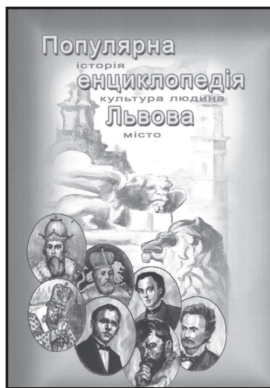
Олександр Боронь

Александрова Г.А. Помежів'я (Українське порівняльне літературознавство кінця XIX – першої третини XX століття): Монографія. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2009. – 415 с.

У монографії досліджено теоретико-методологічні проблеми порівняльного літературознавства в Україні кінця XIX – першої третини XX ст. Уперше залучено до вжитку значну кількість маловідомих порівняльних студій. З'ясовано джерела формування порівняльно-історичного напрямку в українській науці; окреслено його еволюційні етапи. Визначено національну своєрідність, особливості української компаративістики, що інтегрувала різні аспекти вивчення літератури. Для з'ясування наукової проблематики представників порівняльно-історичного напрямку проаналізовано найвагоміші дослідження українських учених, осмислено методологічні принципи порівняльного аналізу літературного процесу і творчості окремих письменників.

Популярна енциклопедія Львова: Історія, культура, людина, місто. – Львів: “Ставропігон”, 2009. – 252 с.

Компактна енциклопедія – перше довідкове видання, де в стислій формі подано найціннішу інформацію про Львів – найбільше місто українського Заходу, його центральні вулиці, пам'ятки архітектури і природи, а також життєписи відомих осіб різної національності, які народилися, училися, який час проживали та працювали у Львові – Б.-І. Антонич, Ю. Андрухович, С. Бандера, І. Вільде, М. Грушевський, Д. Донцов, С. Крушельницька, С. Лем, Б. Лепкий, Ярослав Осмомисл, Д. Павличко, Пінзель, І. Римарук, Б. Ступка, І. Франко, В. Чорновіл та ін.

В.Л.

Хархун В.П. Соцреалістичний канон в українській літературі: генеза, розвиток, модифікації: Монографія. – Ніжин: ТОВ “Гідромакс”, 2009. – 508 с.

У монографії авторка простежує процес формування дискурсу тоталітарне-радянське-соцреалістичне від початку холодної війни до сьогодення. Хронологічний аспект концентрується на зміні радянсько/советського вектора на ревізійницько/пострадянський. Двовекторність композиції монографії спрямована на повноту оприявлення літературно-мистецького життя сталінської доби й на обсервацію основних культурних механізмів, які виявляють його специфіку, що стимулювало дослідження естетичної парадигми тоталітарної літератури, формування соцреалістичного канону як функціонального коду тоталітарної культури, осмислення тоталітарного дискурсу в українській радянській літературі. Історіографію дискурсу про соцреалістичний канон авторка аналізує на аксіологічному, тематологічному та методологічному рівнях.

Книжка складається з трьох розділів. До першого ввійшли три ключові категорії: *протоканон*, *канонізація* та *іконостас*. У ньому розглядаються два типи канону – текстові й регульовальні.

Другий розділ присвячено осмисленню базових засад соцреалістичної картини світу, зокрема *релігії*, *міфу*, *онтології*.

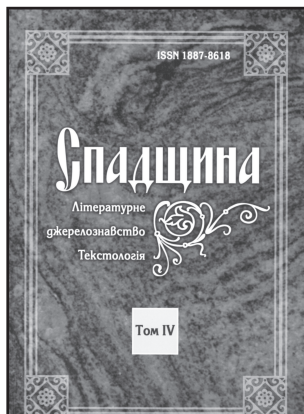

У третьому розділі обсервуються редукції соцреалістичного канону, що відбулися протягом Другої світової війни та жданівської епохи.

Завершують монографію “Бібліографія” та “Іменний покажчик”.

С.С.

Спадщина: Літературне джерелознавство.

Текстологія / Інститут літератури

ім. Т.Г. Шевченка НАН України. –

К.: ПЦ “Фоліант”, 2009. – Т.4. – 398 с.

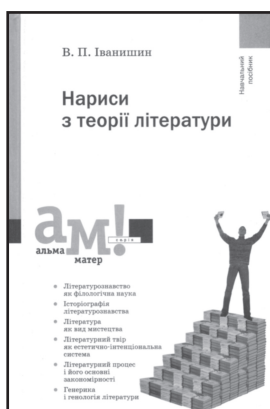
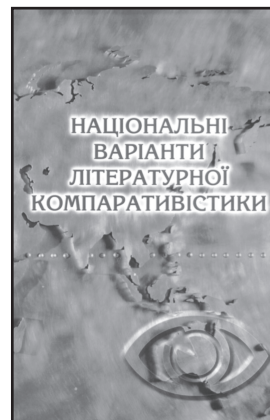
До чергового тому збірника ввійшли джерелознавчі статті та публікації з історії української літератури другої половини XIX – поч. XX ст. з низкою невідомих досі фактів і текстів цього періоду, зокрема М. Грушевського (підготовка тексту та коментарі Г. Бурлаки) та О.Олеся (підготовка тексту та коментарі Н.Лисенко).

Третій розділ містить анотації фонду Олександра Здерковського та об’ємного й різнопланового фонду Олександра Білецького, а також “Покажчик імен” і “Список скорочень”.

С.С.

Національні варіанти літературної компаративістики / Національна академія наук України; Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка; Д.С. Наливайко, Т. Н. Денисова, О.В. Дубініна та ін. – К.: Видавничий дім “Стилос”, 2009. – 750 с.

У колективній монографії розглядається виникнення й розвиток порівняльного літературознавства в різних європейських країнах (зокрема у Франції, Німеччині, Великобританії, Чехії, Словаччині, Польщі, Росії, Україні, Сербії, Хорватії) та у США. Виходячи з наднаціональних інваріантів літературної компаративістики, автори зосереджують увагу на проблематиці, методології й методі національних шкіл цієї галузі науки, її міждисциплінарних зв’язках, історії й сучасному стані.

Іванишин В.П. Нариси з теорії літератури: Навч. посіб. [упоряд. тексту П.В. Іванишина]. – К.: ВЦ “Академія”, 2010. – 256 с. (Серія “Альма-матер”).

Підручник створено на базі досягнень вітчизняного та зарубіжного літературознавства, зокрема з використанням національно-екзистенційної методології. Автор розглядає проблеми літературної історіографії, літератури як виду мистецтва, літературного твору як естетико-інтенціональної системи літературного процесу, літературної генології тощо. Теоретичний матеріал доповнюють ілюстрації з художньої літератури й термінологічний словник.

С.С.

Вісниківство: літературна традиція та ідеї: Збірник наукових праць, присвячений пам'яті Василя Іванишина. – Дрогобич: Коло, 2009. – 408 с.

До збірника ввійшли матеріали досліджень наукової конференції “Традиції вісниківства і національно-екзистенційна методологія в українській літературі ХХ ст.”, яка відбулася у Дрогобицькому державному педагогічному університеті ім. І. Франка. Збірники стануть регулярними з цієї ж тематики. Метою цих досліджень стала нагальна проблема культурно-інтелектуальної реабілітації і реінтерпретації вісниківської традиції в українській літературі як синтетичного ідейно-естетичного явища, породженого філософією українського націоналізму і європейського консерватизму.

С.С.

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ АВТОРІВ

Журнал “Слово і Час” висвітлює питання історії, теорії та сучасної практики літературного руху, загальнокультурного життя. Виходячи з принципів об'єктивності та плюралізму, редакція не вважає за обов'язкове поділяти всі погляди і положення авторів, завдяки чому зберігає і природний ґрунт для конструктивної полеміки.

Неодмінними вимогами до матеріалів, що подаються на розгляд редколегії, є достеменність наведених фактів, посилань на всі використані джерела, точність у цитуванні.

Статті та інші матеріали (крім листів) подаються до редакції українською мовою, обсягом не більше друкованого аркуша; посилання розміщуються внизу сторінки.

Статті подавати на електронному носії як текстовий файл без переносів у словах у редакторі Microsoft Word; можна надсилати електронною поштою: jour_sich@mail.ru або slovoichas@ukr.net.

Обов'язково мусить бути подана виразна роздруковка статті у 2-х примірниках, виконана шрифтом не менше 14 кегля через 1,5 інтервали 28 рядків на сторінці.

Список використаної літератури в алфавітному порядку подається в кінці статті; посилання розміщуються в тексті у квадратних дужках: [номер видання у списку, стор.].

До статті (крім рецензій) обов'язково додається анотація з ключовими словами (на 600-800 знаків), ім'я та прізвище автора українською, російською та англійською мовами, а також УДК.